

De Vuurpilaren

Keurhorst, Sinderen, 2002 - voorjaar

De vuurpilaren (1)

Koetjes en kalfjes,
keuvelen op het Kerkplein,
knisperend grind
onder vier doelloze voeten:
als wij gaan roken lopen wij buiten,
mijn schoonvader en ik.
Mijn schoonvader rookt, ik rook.
Wij kijken rokend in de verte: het rookt.
Een zwarte kolom, haaks op de einder,
een monument.
De camping, zegt mijn schoonvader,
dei ut korts ôk al.
Idink, denk ik.
Groot-Nibbelink, denk ik,
voorjaar 1723.
Zo moeten ze het toen,
die ochtend,
van hieruit
hebben zien smeulen.

Groot Nibbelink, Binnenheurne onder Varsseveld, 1723 - voorjaar

De vuurpilaren (2)

Achter de snijdende ploeg,
door het stuivende zand
achter de kont van de os.
In de snoeihitte van de middag.

Bij het fruurbier zei hij:
"Ut ni-jstukke is gries as asse zo jonk nog."
"Twee keer nog maar bescheet de potstal
in 't voorjaar de karige grond.

Bij het laatste licht van de zon
lazen zij over Abram en Lot.
Onder de eerste sterren van de nacht
lagen zij vurig samen tot zij de ogen sloten.

Toen de zon was ondergegaan
en er dikke duisternis was, zie,
een rokende oven met een vurige fakkel,
welke tussen die stukken doorging.

Toen onder de maan en de sterren
vuur met vuur samensmolt, liefde met dood,
stegen vonken met rook schonkend ten hemel,
blaakten de terebinten die kraakten.

In de dauwnevel van de ochtend,
rees een grauwgrijze zuil op van het land,
en leek de aarde in de hemel verzonken.
Een merel floot de dood aan het leven vast

De Webme, pastorie ten noordoosten van Varsseveld, 14 september 1723

De vuurpilaren (3)

Loom van de lange warme zomer
leest de oude dominee zijn nieuwe testament.
Kinderstemmen bij de beek
zingen de rijen van verkoeling,
en in de grote keuken galmt de meid.

Zuidelijk, boven de singels uit, de toren,
zijn toren, van zijn kerk, midden in zijn dorp.
Dommelt de dominee zachtjes weg
ziet hij zijn dorp leeg en stoffig en heet
een mus roept schor van een plaggendak.

Hoort hij traag de smid de smidsrij slaan,
zingen kinderen huilend in zijn aambeeldsmaat.
Ziet hij het smidsvuur vonkend laaien,
blaast de balg valselijk schalmijen aan
en dalen gevleugelde paarden af als raven.

De winter is stil in zijn zomer geslopen
zijn oogleden gesloten, bevroren in nacht.
Hij kan niet meer zien, hij weet dat hij niet zien wil,
de toren, zijn burcht, een apocalyptische zuil.
Zijn dorp heet Inferno, de tijd aan het eind,
Varsseveld is in Varsseveld niet meer te vinden.

Vennebulten I, begin jaren zestig van de twintigste eeuw - zomer

De vuurpilaren (4)

Eén klein ven is er nog over,
de hei is bijna weggespeeld.
Het bos voor het dorp is nauwelijks nog bos.

Er zijn meer paden dan bomen,
getrokken door brommers van nozems,
die, aangetrokken door de bulten,
hun kuiven een nieuwe tijd incrossen.

Als de berm langs de weg af en toe eens verveelt,
spreidt het dorp in dit bos zijn AaBee dekens uit.
En op dat bultig textiel komt het puntje tevoorschijn:
de hagelslag, door de zomer gesmolten in Planta,
glijdt zoet als De Diligence over de tong.
Als toppunt der Nikpik, zoals opa het noemt,
verschijnt de Exota, het paradijs is bereikt.

In die zomer, op dat fietsje, naar dat bos, voor 't eerst,
alleen maar met Keefie, een hele middag.
We gingen kamperen, dat sprak haast vanzelf.
Tussen twee bomen spanden we touwen,
wat oude paardendekens daar overheen.
Langdurig plakten we spelen aan zwoegen,
dronken Exota, vraten de puntjes, fluitten Selvera's.

Indianen waren we en aan de overkant de anderen.
De anderen seinden rooksignalen.
Eén lange kolom donkere rook, een spellingsfout,
een zuil uit een andere wereld
die niet in het spel paste en las als a.n.g.s.t.
Die de lange weg naar huis betraande en bezweette.

Vennebulten II, begin jaren zestig van de twintigste eeuw - zomer

De vuurpilaren (5)

Mijn buurjongetje en toenmalige boezemvriend Keefie en ik waren juist indianen geworden toen zich voor mijn ogen en in mijn hoofd de seconde afspeelde waarin daar verderop plotseling die grauwwitte man was met die sproeten en dat brilletje op de neus en die op een manier die een beetje leek op het rennen van de ontdekkingsreiziger met wit jasje witte ceintuur witte flapperende korte broek witte kniekousen met brede omslag zwarte halfhoge schoenen en witte tropenhelm in de woestijn op de vlucht voor de rovers en tevens op zoek naar water water water die ik de zondag ervoor op de televisie van mijn opa en oma had gezien vanaf de hei aan de overkant van de open plek in het bos kwam aanzetten met zo'n flapperende broek kort en khaki nou ja lang-kort en khaki zijn voeten en onderbenen gevat in waarschijnlijk door zijn vrouw of schoonmoeder zelf gebreide kniekousen met brede omslag in een kleur tussen Mekka en Exota Champagnepils en die weer gestoken in van die rare roodbruine sandalen met van die gevlochten bandjes op de wreef en dichte neus en die op zijn nogal vierkante nu toch wel erg rose aanlopende en wellicht daardoor op de imposante kop van de varkensbeer bij Henk Lammers lijkende hoofd een rode zakdoek droeg met vier knopen op de hoeken vier dingen moest hij onthouden of kwam het soms juist door die zakdoek met die knopen dat zijn hoofd er zo varkensachtig vierkant uitzag hoe dan ook die man riep: HET BOS BRANDT!

Bert Scheuter